

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2026-01-16

Närvarande: F.d. justitieråden Gudmund Toijer och Mats Anderson
samt justitierådet Marie Jönsson

Inhibition av verkställigheten – en ny ordning för vissa utlänningar vid tillfälliga verkställighetshinder

Enligt en lagrådsremiss den 4 december 2025 har regeringen
(Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande
över förslag till

1. lag om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av
verkställigheten,
2. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
3. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa
funktionshindrade,

4. lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,
5. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
6. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
7. lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.,
8. lag om ändring i skollagen (2010:800),
9. lag om ändring i lagen (2025:729) om ändring i skollagen (2010:800),
10. lag om ändring i lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare,
11. lag om ändring i socialtjänstlagen (2025:400).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Neesha Danial-Gorgis och Lina Hodsoll.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Inledning

Lagrådsremissen innehåller förslag till nya regler för vissa utlänningslagar när det finns ej bestående hinder mot verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning. Bland annat föreslås det att verkställigheten som huvudregel ska skjutas upp (inhiberas) i stället för att utlänningslagarna beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. En utlänningslag får enligt förslaget vid tillfälliga verkställighetshinder åläggas en anmälningsskyldighet och samtidigt förbjudas att lämna ett vistelseområde (områdesbegränsning). Vidare föreslås det att

utlänningen ska tilldelas en boendeplats på ett av Migrationsverkets boenden, och han eller hon ska som huvudregel bo enbart där för att ha rätt till ekonomiskt bistånd. Enligt förslagen ska utlänningens rätt att arbeta och att få tillgång till välfärdsförmåner begränsas.

Förslaget till lag om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten

3 §

Paragrafen anger att en utlänning som omfattas av lagen ska vara registrerad hos Migrationsverket. Enligt Lagrådet framgår det inte tydligt av paragrafen om det är Migrationsverket eller utlänningen som ansvarar för att registreringen sker. Vid föredragningen har upplysts om att det är Migrationsverket som ska ha ansvaret. Detta bör framgå av bestämmelsen.

Vidare anges det att det är en utlänning som omfattas av lagen som ska vara registrerad. Av 1 § framgår att det är utlänningar som har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen som omfattas. Enligt Lagrådets uppfattning blir lagtexten lättare att läsa om det görs en hänvisning till 1 §.

Lagrådet föreslår att paragrafen får följande lydelse.

Migrationsverket ska registrera en utlänning som avses i 1 §.

4 §

Av paragrafen framgår att det är Migrationsverket som ansvarar för att bistånd lämnas enligt lagen. Av 5 respektive 6 § framgår att det bistånd som kan komma ifråga är boende respektive dagersättning och särskilt bidrag. Enligt Lagrådet blir lagtexten tydligare med följande formulering.

Migrationsverket ansvarar för att bistånd lämnas enligt 5 och 6 §§.

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om bistånd i form av boende. I likhet med vad Lagrådet har ansett om formuleringen av 3 § bör *första stycket* inledas med "En utlänning som avses i 1 §". Vidare framgår det redan av 4 § att det är Migrationsverket som ansvarar för att bistånd ska lämnas. Att det är "av Migrationsverket" som utlänningen ska tilldelas en plats på ett boende kan därför tas bort.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om bistånd i form av dagersättning och särskilt bidrag. I likhet med vad Lagrådet har ansett om formuleringen av 3 § bör *första stycket* inledas med "En utlänning som avses i 1 §".

I *andra stycket* anges att en utlänning som håller sig undan så att ett beslut om avvisning eller utvisning inte kan verkställas när verkställighetshindret upphör inte har rätt till biståndet. I 7 § finns i första stycket en huvudregel om att rätten till bistånd i form av dagersättning och särskilt bidrag bara tillkommer den som bor enbart på det boende där han eller hon har tilldelats en plats. I andra stycket anges vissa undantag från detta.

För att den aktuella bestämmelsen ska bli tillämplig måste således utlänningen enligt huvudregeln bo enbart på tilldelad plats och samtidigt hålla sig undan på ett sådant sätt att avvisningen eller utvisningen inte kan verkställas när verkställighetshindret är borta. Enligt Lagrådet bör det i författningskommentaren närmare anges varför bestämmelsen behövs och när den är tänkt att tillämpas. Vidare bör det anges hur den förhåller sig till bestämmelserna om anmälningsskyldighet i 9 a kap. 1 § utlänningslagen.

Anmälningsskyldigheten kan användas i de fall det finns en risk att

utlänningen avviker eller på något annat sätt hindrar verkställigheten. Se även vad Lagrådet anför under 9 §.

Bestämmelsen i andra stycket är utformad som ett undantag från första stycket om rätten till bistånd i form av dagersättning och särskilt bidrag. Andra undantag från rätten till bistånd finns i 7–9 §§. Enligt Lagrådet bör bestämmelsen, om den ska vara kvar, flyttas till en egen paragraf och då placeras efter 9 §.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om boendevillkor för rätt till bistånd i form av dagersättning och särskilt bidrag. Av 6 § framgår att bestämmelserna inte gäller för en utlänning som är ett ensamkommande barn. Det behöver därför inte anges särskilt i aktuell paragraf. Enligt Lagrådet skulle bestämmelsen i *första stycket* bli tydligare om en hänvisning gjordes till att det är rätten till bistånd enligt 6 § som avses och att boendet avser en sådan plats som har tilldelats enligt 5 §. Även *andra stycket* skulle bli tydligare om samma terminologi användes för att ange boendeplatsen. Paragrafen bör därför få följande lydelse.

En utlänning har rätt till dagersättning och särskilt bidrag enligt 6 § endast under förutsättning att utlänningen bor enbart på det boende där han eller hon har tilldelats en plats enligt 5 §.

Första stycket gäller inte för en utlänning som

1. med hänsyn till sina familjeförhållanden har särskilda skäl att inte bo på en tilldelad boendeplats, eller
2. med hänsyn till sina personliga förhållanden i övrigt har synnerliga skäl att inte bo på en tilldelad boendeplats.

8 §

I *första stycket* finns en bestämmelse om att en utlänning som inte bor på ett av Migrationsverkets boenden ska hålla Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress. Enligt Lagrådet blir bestämmelsen

tydligare om det istället anges att bestämmelsen gäller en utlänning som inte bor på en tilldelad plats enligt 5 §.

9 §

Enligt *första stycket* får dagersättningen sättas ned helt eller delvis om utlänningen utan giltigt skäl vägrar medverka till åtgärd som är nödvändig för att ett beslut om avvisning eller utvisning ska kunna verkställas när verkställighetshindret upphör. Enligt 6 § andra stycket har en utlänning som inte medverkar till att utvisningen ska kunna verkställas när verkställighetshindret upphör, genom att hålla sig undan, inte rätt till dagersättning. Det framgår inte av författningskommentaren hur bestämmelserna förhåller sig till varandra. Enligt Lagrådet skulle lagtexten bli mer logisk och begriplig om bestämmelserna placerades i nära anslutning till varandra, förslagsvis genom att 6 § andra stycket placerades som en egen paragraf efter den nu aktuella bestämmelsen.

14 §

Paragrafen innehåller en upplysning om att regeringen kan meddela föreskrifter om grunder för beräkningen av skäligt belopp som ersättning för logi och i förekommande fall kost, om grunder för beräkning av dagersättning och särskilt bidrag samt föreskrifter om i vilka fall särskilt bidrag får beviljas. Av lagrådsremissen framgår att regeringen med stöd av restkompetensen kan meddela föreskrifter i fler fall än vad som upplyses om, såsom i fråga om ansökan om ekonomiskt bistånd, anmälan om ändrade förhållanden och det dokument som en utlänning som omfattas av lagen ska föras med.

Upplysningsbestämmelser kan i vissa situationer vara motiverade då riksdagen lagstiftar inom området för regeringens restkompetens (jfr HFD 2023 ref. 2). Det bör dock alltid tydliggöras i vad mån överväganden av det slaget ligger bakom upplysningarna.

En konsekvent användning av s.k. upplysningsbestämmelser bör eftersträvas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

16 §

I likhet med vad Lagrådet har ansett om formuleringen av 3 § bör *första stycket* inledas med "En utlänning som avses i 1 §".

Förslaget till lag om ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

1 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från den personkrets som omfattas av lagens innehåll och om vilka utlännningar som omfattas av lagen. Av *femte stycket* framgår det att för en utlänning som har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen ska lagen om bistånd till vissa utlännningar vid inhibition av verkställigheten gälla. Av 2 § den lagen framgår att nu aktuell lag ska gälla i vissa avseenden. Enligt Lagrådet skulle lagtexten bli tydligare om det framgår direkt av lagtexten att lagen endast gäller i den utsträckning som framgår av den angivna bestämmelsen. Lagrådet föreslår därför att femte stycket ges följande lydelse.

För en utlänning som har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen gäller den här lagen endast i den utsträckning som framgår av 2 § lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlännningar vid inhibition av verkställigheten.

Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen

9 a kap.

I 9 a kap. föreslås det nya regler om anmälningsskyldighet och områdesbegränsning för vissa utlänningar. Reglerna aktualiseras när verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning har inhiberats på grund av hinder som inte är bestående (se 12 kap. 16 e och 17 a §§).

De föreslagna åtgärderna innebär inskränkningar i den allmänna rörelsefriheten och ska därför ställas i relation till skyddet för enskildas grundläggande fri- och rättigheter. Som framgår av lagrådsremissen och ännu utförligare i den bakomliggande departementspromemorian (Ds 2024:23) blir det här fråga om ett ganska stort antal regler. De regler som främst berörs i remissen är 2 kap. regeringsformen, Europakonventionen och dess fjärde tilläggsprotokoll, EU:s rättighetsstadga och Barnkonventionen. Mycket kortfattat ställer reglerna upp krav bland annat på att inskränkningar ska anges i lag, tillgodose vissa angivna intressen samt vara behövliga och proportionerliga.

Enligt lagrådsremissen ska de föreslagna åtgärderna kunna tillämpas för utlänningar som har bedömts utgöra säkerhetshot, har gjort sig skyldiga till allvarlig brottslighet eller på något annat sätt har ägnat sig åt verksamheter eller beteenden som innebär en risk för ordning eller säkerhet. Det anges också att de föreslagna åtgärderna är ändamålsenliga och effektiva och avser en begränsad krets som ska lämna Sverige. (Se avsnitt 5.1.1.)

Enligt Lagrådets mening kan de föreslagna inskränkningarna anses förenliga med de grundläggande krav som ställs upp i regeringsformen och i internationella regelverk. Det finns då skäl att peka på de lagbestämmelser som föreslås i remissen om exempelvis

förutsättningarna för anmälningsskyldigheten, ny prövning, upphävande av beslut om anmälningsskyldighet när skäl inte längre finns för beslutet, tillfälliga lättnader och överklagande.

Det måste emellertid framhållas att även tillämpningen av de föreslagna lagbestämmelserna ska stämma överens med allmänna principer. Inskränkningarna måste sålunda vara proportionerliga (jfr 1 kap. 8 §). I bland annat författningskommentaren till 1 § i nu aktuellt kapitel betonas att det i varje enskilt fall ska göras en bedömning av om anmälningsskyldighet med eller utan områdesbegränsning behövs och hur den i så fall ska utformas. Samtidigt uttalas att det är ett mycket tungt intresse att de berörda utlänningarna inte kan hindra verkställigheten; starka skäl bör därför, enligt kommentaren, krävas för att tvångsåtgärden inte ska stå i rimlig proportion till syftet. Det sist nämnda uttalandet ter sig dock mer typiserat än individualiserat och bör därför klargöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Det finns redan här skäl att nämna också 12 kap. 17 a §. Enligt första stycket i den paragrafen kan det beslutas om inhibition av verkställigheten i fem uppräknade situationer. Den femte punkten är - till skillnad från de fyra första - relativt obestämd till sin utformning och bygger inte på redan gjorda bedömningar av andra instanser ("det i övrigt finns särskilda omständigheter hänförliga till utlänningens levnadssätt"). Inhibitionsbeslutet kan läggas till grund för anmälningsskyldighet med eller utan områdesbegränsning enligt 9 a kap. 1 §. Det bör därför i det fortsatta arbetet övervägas om författningstexten i den femte punkten kan förtydligas för att utgöra ett mer preciserat lagstöd för sådana åtgärder.

1 §

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att ålägga en utlänning anmälningsskyldighet och områdesbegränsning. Enligt första stycket får en utlänning som har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket, i vissa fall åläggas en anmälningsskyldighet till Migrationsverket eller Polismyndigheten. Enligt andra stycket får utlänningen samtidigt förbjudas att lämna ett vistelseområde, en så kallad områdesbegränsning.

Anmälningsskyldigheten och områdesbegränsningen ska kunna åläggas bl.a. den som av allmän domstol har utvisats på grund av brott, om det finns ett verkställighetshinder som inte är bestående och det finns ett beslut om inhibition av verkställigheten.

Av 12 kap. 9 § framgår att ett beslut om att avvisa eller utvisa en utlänning inte får verkställas förrän utlänningen har avtjänat ett fängelsestraff som han eller hon har dömts till. Vid föredragningen har upplysts om att fängelsestraffet avses avtjänat när personen släpps ur fängelset, t.ex. när en person blir villkorligt frigiven.

I samband med att en person blir villkorligt frigiven kan denne komma att ställas under övervakning. En sådan övervakning kan förenas med särskilda föreskrifter om bland annat på vilket sätt och i vilken omfattning den övervakade ska hålla kontakt med övervakaren eller Kriminalvården, vård eller behandling, sysselsättning och boende. I lagrådsremissen anges inte hur ett beslut om anmälningsskyldighet och områdesbegränsning förhåller sig till en sådan övervakning. Enligt Lagrådet bör frågan belysas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Vid föredragningen har också upplysts om att områdesbegränsningen ska ses som en del av beslutet om

anmälningsskyldigheten. Det framgår också av formuleringen av t.ex. 2 § andra stycket att det ska vara fråga om ett gemensamt beslut.

Formuleringen av *andra stycket* ger emellertid intrycket av att områdesbegränsningen ska vara ett eget beslut som fattas samtidigt med beslutet om anmälningsskyldighet. För att det tydligt ska framgå att det är ett beslut som ska fattas föreslår Lagrådet att andra stycket får följande lydelse.

Ett beslut om anmälningsskyldighet får förenas med ett förbud att lämna ett vistelseområde (områdesbegränsning).
Områdesbegränsningen får inte avse ett mindre vistelseområde än en kommun.

3 §

Första stycket innehåller en bestämmelse om att ett beslut om anmälningsskyldighet med eller utan en områdesbegränsning ska prövas på nytt senast inom ett år från beslutet. Av andra stycket framgår att om utlänningsen fortfarande ska vara ålagd en anmälningsskyldighet med eller utan områdesbegränsning ska en ny prövning fortlöpande ske senast inom samma tid. Av 9 § framgår att ett sådant nytt beslut inte ska delges utlänningsen. Av 14 kap. 10 a § framgår att ett sådant beslut heller inte är överklagbart.

Enligt Lagrådets uppfattning kan bestämmelserna inte förstås på annat sätt än att avsikten är att en ny prövning ska göras enligt 1 §. Av författningskommentaren framgår att beslutet om anmälningsskyldighet i samband med prövningen kan ändras i både mildrande och skärpande riktning. Om bestämmelsen tolkas på det sätt som Lagrådet gör kommer beslutet både att omfattas av delgivningsbestämmelsen och av överklagandebestämmelsen. Detta kan dock inte utläsas av paragrafens lydelse.

Om avsikten är att bestämmelsen ska ha en annan innebörd bör det utvecklas närmare under det fortsatta lagstiftningsarbetet och särskilt

motiveras varför ett sådant beslut inte behöver delges eller vara överklagbart.

Det framstår i remissen vidare som oklart vad som i olika skeden ska utgöra den rättsliga grunden för anmälningsskyldigheten och om det ursprungliga beslutet har någon form av kvarstående rättsverkningar, och i så fall på vilket sätt och om det finns någon koppling till en delgivning av ett nytt beslut, när en ny prövning har skett. Även denna fråga bör klarläggas under det fortsatta arbetet.

Om Lagrådets förslag till lydelse av 1 § andra stycket följs är det vidare tillräckligt att i bestämmelsen ange ”ett beslut om anmälningsskyldighet”, eftersom det i förekommande fall kommer att omfatta beslut som innehåller en områdesbegränsning. Detta gäller för övrigt även 4–8 §§.

Lagrådet föreslår därför att paragrafen får följande lydelse.

Ett beslut om anmälningsskyldighet ska prövas på nytt enligt 1 § senast inom ett år från beslutet.

Om utlänningsen fortfarande ska vara ålagd anmälningsskyldighet ska ny prövning fortlöpande göras senast inom samma tid.

5 §

Enligt paragrafen ska ett beslut om anmälningsskyldighet omedelbart upphävas, om det inte längre finns skäl för beslutet. Det framgår inte av lagtexten om beslutet ska kunna upphävas endast delvis. Vid föredragningen har upplysts om att så bör kunna ske till exempel om det bedöms oproportionerligt med en områdesbegränsning men fortsatt proportionerligt med anmälningsskyldighet. Enligt Lagrådet bör det framgå av bestämmelsen att beslutet kan upphävas helt eller delvis. Lagrådet föreslår att bestämmelsen ges följande lydelse.

Ett beslut om anmälningsskyldighet ska omedelbart upphävas helt eller delvis, om det inte längre finns skäl för beslutet.

7 §

Enligt paragrafen får vissa ändringar göras i ett beslut om anmälningsskyldighet och, i förekommande fall, områdesbegränsning utan att en ny prövning av grundbeslutet behöver ske enligt 3 §. Det gäller beslut om att anmälningsskyldigheten ska fullgöras på annan tid eller plats (1), att antalet anmälningstillfällen ska minskas (2), eller att vistelseområdet ska utökas (3). En förutsättning för att en ändring ska kunna ske är att det på grund av ändrade förhållanden finns skäl för det.

Lagrådet kan konstatera att skyldigheten enligt 4 § att hålla en muntlig förhandling inte gäller inför ett sådant beslut och att beslutet ej heller går att överklaga enligt 14 kap. 10 a §. Samtidigt behöver ett beslut om att anmälningsskyldigheten ska fullgöras på annan tid eller plats inte innebära att beslutet är till fördel för utlänningen. Det framgår inte om prövningen kan ske på begäran av utlänningen och hur denne i så fall kan agera om beslutet inte är i enlighet med önskemålen.

Enligt Lagrådet behöver gränsdragningen till 3 § utvecklas och det närmare anges när det är nödvändigt att myndigheten fattar beslut enligt den bestämmelsen. Det behöver vidare framgå om avsikten är att även beslut som är till nackdel för utlänningen ska kunna fattas enligt aktuell bestämmelse och om så är fallet bör även avsaknaden av klagomöjligheter kommenteras.

12 kap.

Rubriker

Det införs flera nya paragrafer i kapitlet. Rubrikerna har därigenom kommit att bli missvisande och nya rubriker bör övervägas.

16 e §

I paragrafen regleras inhibition av verkställigheten eller, om det finns särskilda skäl, tidsbegränsat uppehållstillstånd vid verkställighetshinder som inte är bestående för en utlänning som har utvisats på grund av brott.

Enligt författningskommentaren avses med "ett hinder som inte är bestående" detsamma som i 5 kap. 11 §. I den paragrafen används samma lokution men det finns ingen närmare beskrivning av vad som avses. Vid föredragningen har angetts att avsikten är att uttrycket ska ha samma innebörd som uttrycket har fått i praxis avseende den nämnda bestämmelsen. Enligt Lagrådets uppfattning bör begreppets innebörd närmare beskrivas i författningskommentaren och där även anges vilken praxis som avses.

Enligt *andra stycket* får, om det finns särskilda skäl, istället för att inhibition av verkställigheten meddelas beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Av författningskommentaren framgår att den omständigheten att det krävs särskilda skäl för att ett sådant tillstånd ska beviljas innebär att det handlar om en undantagssituation där huvudregeln är inhibition av verkställigheten vid tillfälliga verkställighetshinder. Det ska göras en helhetsbedömning och proportionalitetsprincipen ska beaktas. Som exempel på vad som kan utgöra särskilda skäl anges bland annat att utlänningen är ett barn som lider av svår sjukdom eller att utlänningen är vuxen och lider av en mycket allvarlig sjukdom som utifrån medicinska utgångspunkter hindrar verkställighet och det inte är fråga om ett kortvarigt verkställighetshinder som kan förväntas upphöra inom en tid som kan beräknas med någorlunda säkerhet. Det anges också att enbart det förhållandet att utlänningen är ett barn eller i övrigt en utsatt person inte är tillräckligt för att det ska finnas särskilda skäl.

Beskrivningen av vad som kan anses utgöra särskilda skäl ger intrycket av att det ska göras en restriktiv bedömning och att det bara i undantagsfall ska kunna komma ifråga att meddela ett tidsbegränsat uppehållstillstånd istället för inhibition av verkställigheten. Enligt Lagrådet blir lagtexten otydlig då det egentligen synes krävas synnerliga skäl för att så ska kunna ske. Enligt Lagrådet bör lagtexten eller författningskommentaren korrigeras så att de harmoniserar bättre med varandra.

I författningskommentaren anges särskilt att om ärendet rör ett barn ska även hänsyn tas till Barnkonventionen och barnets bästa ska särskilt beaktas. Det framgår dock inte hur det ska ske eller vilken betydelse Barnkonventionen ska ges vid en prövning om särskilda skäl föreligger. Lagrådet vill i det här sammanhanget särskilt påtala att barn också kan vara berörda även om de inte själva är föremål för åtgärden.

16 f §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en ny prövning av ett beslut om inhibition av verkställigheten som har meddelats en utlännings som har utvisats på grund av brott. Enligt *första stycket* ska ett beslut om inhibition av verkställigheten som har meddelats enligt 16 e § första stycket prövas på nytt inom ett år från beslutet. Så länge ett sådant beslut gäller ska ny prövning av beslutet fortlöpande ske inom samma tid. Enligt *andra stycket* ska Migrationsverket senast en månad innan den tidsfrist som anges i första stycket löper ut, med ett eget yttrande, lämna över ärendet till en migrationsdomstol för ny prövning.

Av paragrafen framgår inte vad som gäller om Migrationsverket inte överlämnar ärendet eller migrationsdomstolen prövar frågan på nytt

inom föreskriven tid. Enligt Lagrådet bör detta klargöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Enligt Lagrådets uppfattning bör det redan av första stycket framgå att det är en migrationsdomstol som ska göra prövningen. Det skulle även bli tydligare om det framgår att det är en ny prövning enligt båda styckena i 16 e § som ska göras. Andra meningen i första stycket om att en ny prövning ska göras fortlöpande så länge beslutet om inhibition gäller bör läggas sist i paragrafen i ett eget stycke. Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse.

Ett beslut om inhibition av verkställigheten som har meddelats enligt 16 e § första stycket ska prövas på nytt av en migrationsdomstol enligt 16 e § inom ett år från beslutet.

Migrationsverket ska senast en månad innan den tidsfrist som anges i första stycket löper ut, med ett eget yttrande, överlämna ärendet till migrationsdomstolen för en ny prövning.

Så länge ett sådant beslut gäller ska en ny prövning av beslutet fortlöpande göras inom samma tid.

16 g §

Paragrafen innehåller bestämmelser om ny prövning när ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som har beviljats en utlänning som har utvisats på grund av brott löper ut. Enligt *första stycket* ska en migrationsdomstol, när ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 16 e § andra stycket löper ut, pröva om det fortfarande finns ett hinder som inte är bestående mot att beslutet om utvisning verkställs.

Av författningskommentaren framgår att domstolen inte bara ska pröva om det fortfarande finns ett tillfälligt verkställighetshinder utan även ta ställning till om det finns förutsättningar att besluta om inhibition av verkställigheten eller om det finns särskilda skäl att i stället bevilja ett tidsbegränsat uppehållstillstånd; domstolen ska alltså göra en ny prövning enligt 16 e §. Enligt Lagrådet bör det

framgå av lagtexten att domstolen ska göra en ny prövning enligt den nämnda paragrafen.

Enligt *andra stycket* ska Migrationsverket senast en månad innan tillståndet löper ut, med ett eget yttrande, överlämna ärendet till migrationsdomstolen för en ny prövning. Lagrådet noterar att det varken av lagtexten eller av författningskommentaren framgår vad som händer om Migrationsverket inte överlämnar ärendet eller för den delen migrationsdomstolen prövar frågan på nytt inom föreskriven tid. Enligt Lagrådet bör detta klargöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse.

Om en utlänning har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 16 e § andra stycket ska, när tillståndet löper ut, en ny prövning göras av en migrationsdomstol enligt 16 e §.

Migrationsverket ska senast en månad innan tillståndet löper ut, med ett eget yttrande, överlämna ärendet till migrationsdomstolen för en ny prövning.

17 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om inhibition av verkställigheten och tidsbegränsat uppehållstillstånd för vissa utlänningar vid hinder, som inte är bestående, mot att beslutet om avvisning eller utvisning verkställs.

I likhet med vad Lagrådet har anfört under 16 e § bör begreppet "hinder som inte är bestående" närmare förtydligas i författningskommentaren.

Enligt *första stycket* ska Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen besluta om inhibition av verkställigheten om det finns ett hinder, som inte är bestående, mot att beslutet om avvisning eller utvisning verkställs. Beslut om inhibition av verkställigheten ska fattas endast för vissa person- eller

ärendekategorier. Enligt *första punkten* gäller det om utlänningen förekommer i ett säkerhetsärende enligt utlänningslagen, enligt *andra punkten* om utlänningen är utesluten från att anses som flykting eller alternativt skyddsbehövande, enligt *tredje punkten* om en utlänning har vägrats flyktingstatusförklaring och enligt *fjärde punkten* om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning eller säkerhet.

Lagrådet noterar att det används olika tempus i punkterna vilket gör bestämmelsen otydlig. När det gäller punkten 3 är det tydligt att utlänningen i ett tidigare skede ska ha vägrats flyktingstatusförklaring medan när det gäller punkterna 1, 2 och 4 ges intryck av att det är vid prövningen som det ska avgöras om förutsättningarna är uppfyllda. Vid föredragningen har upplysts om att det endast är punkten 1 som gäller förhållandet vid prövningen medan punkterna 2 och 4, i likhet med punkten 3, avser tidigare gjorda bedömningar. Enligt Lagrådet bör lagtexten ändras så att det framgår.

Enligt *femte punkten* ska ett beslut om inhibition av verkställigheten även meddelas om det i övrigt finns särskilda omständigheter hänförliga till utlänningens levnadssätt som motiverar det.

Enligt *andra stycket* får istället för inhibition av verkställigheten ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas om det finns särskilda skäl. Författningskommentaren är i princip likalydande med den för motsvarande bestämmelse i 16 e § andra stycket gällande en utlänning som har utvisats på grund av brott. Vad Lagrådet har anfört angående den bestämmelsen gör sig gällande även för nu aktuell bestämmelse.

Lagrådet föreslår att paragrafen får följande lydelse.

Om det finns ett hinder, som inte är bestående, mot att ett avvisnings- eller utvisningsbeslut verkställs ska Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen, besluta om inhibition av verkställigheten, om

1. utlänningen förekommer i ett säkerhetsärende enligt 1 kap. 7 §,
2. utlänningen har ansetts utesluten från att anses som flykting eller alternativt skyddsbehövande,
3. utlänningen har vägrats flyktingstatusförklaring,
4. utlänningen har ansetts utgöra ett hot mot allmän ordning eller säkerhet, eller
5. det i övrigt finns särskilda omständigheter hänförliga till utlänningens levnadssätt som motiverar det.

Om det finns synnerliga skäl får utlänningen i stället beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Upphållstillståndet ska gälla i högst ett år.

Som Lagrådet har anført i anslutning till 9 a kap. finns det emellertid skäl att formulera femte punkten som ett mer precist lagstöd för inhibition av verkställigheten, inte minst mot bakgrund av att ett beslut om inhibition kan läggas till grund för en anmälningsskyldighet.

17 b §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en ny prövning av ett beslut om inhibition av verkställigheten som har meddelats med stöd av 17 a § första stycket. Enligt *första stycket* ska Migrationsverket pröva ett sådant beslut på nytt inom ett år från det att beslutet om avvisning eller utvisning fick laga kraft eller, om beslutet om inhibition av verkställigheten har meddelats vid en senare tidpunkt, inom ett år från den dag då beslutet om inhibition av verkställigheten meddelades. Så länge ett sådant beslut gäller ska Migrationsverket enligt *andra stycket* pröva beslutet på nytt senast inom ett år från den

dag då det senaste beslutet om inhibition av verkställigheten meddelades.

Av paragrafen framgår inte vad som gäller om Migrationsverket inte prövar frågan på nytt inom föreskriven tid. Enligt Lagrådet bör detta klargöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Enligt Lagrådets uppfattning skulle lagtexten bli tydligare om det framgår att Migrationsverket ska göra en ny prövning enligt både första och andra stycket i 17 a §. Lagrådet föreslår att första stycket ges följande lydelse.

Migrationsverket ska pröva ett beslut om inhibition av verkställigheten som har meddelats enligt 17 a § första stycket på nytt enligt 17 a § inom ett år från det att beslutet om avvisning eller utvisning fick laga kraft eller, om beslutet om inhibition av verkställigheten har meddelats vid en senare tidpunkt, inom ett år från den dag då beslutet om inhibition av verkställigheten meddelades.

17 c §

Paragrafen innehåller bestämmelser om ny prövning när ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som har beviljats en utlänning enligt 17 a § andra stycket löper ut. Enligt bestämmelsen ska Migrationsverket, när ett sådant tidsbegränsat uppehållstillstånd löper ut, pröva om det fortfarande finns ett hinder som inte är bestående mot att beslutet om utvisning verkställs.

Av författningskommentaren framgår att Migrationsverket inte bara ska pröva om det fortfarande finns ett tillfälligt verkställighetshinder utan även ta ställning till om det finns förutsättningar att besluta om inhibition av verkställigheten eller om det finns särskilda skäl att i stället bevilja ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, dvs. domstolen ska göra en ny prövning enligt 17 a §. Enligt Lagrådet bör det framgå av lagtexten att domstolen ska göra en ny prövning enligt den nämnda

paragrafen. Lagrådet föreslår att paragrafen får följande lydelse.

Om en utlänning har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 17 a § andra stycket ska Migrationsverket, när tillståndet löper ut, göra en ny prövning enligt 17 a §.

14 kap.

10 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av beslut i fråga om anmälningsskyldighet och områdesbegränsning.

Lagrådet har när det gäller 9 a kap. 7 § påtalat att beslut om att anmälningsskyldigheten ska fullgöras på annan tid eller plats utan att det är fråga om att det görs en ny prövning enligt 9 a kap. 1 § inte alltid behöver vara till fördel för utlänningen. Lagrådet har i det sammanhanget framfört att det ytterligare behöver övervägas om avsikten är att även beslut som är till nackdel för utlänningen ska kunna fattas enligt 9 a kap. 7 § och om så är fallet att avsaknaden av klagomöjligheter bör kommenteras. Den synpunkten gör sig gällande även för nu aktuell bestämmelse.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.